

Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa
6.Kbf.37/2014/12. szám

A Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa, mint másodfokú bíróság Budapesten, a 2015. év március hó 25. napján megtartott nyilvános ülés alapján meghozta a következő

í t é l e t e t:

A szolgálatban gondatlanságból elkövetett kötelességszegés vétsége miatt **I.r. vádlott** és társai ellen folyamatban lévő büntető ügyben a Fővárosi Törvényszék Katonai Tanácsa 2014. március 05. napján kihirdetett 43(III.)Kb.2042/2013/48. számú ítéletét megváltoztatja.

I., II. és III.r. vádlottakat az ellenük szolgálatban gondatlanságból elkövetett kötelességszegés vétsége (1978. évi IV. törvény 348. § (1)-(2)-(4) bekezdés) miatt emelt vád alól felmenti.

Az eljárás során felmerült 159.448 (egyszázötvenkilencezer-négyszáznegyvennyolc) forint bűnügyi költséget az állam viseli.

Egyebekben - a lefoglalással kapcsolatos rendelkezés tekintetében - az elsőfokú ítéletet helybenhagyja.

Az ítélet ellen fellebbezésnek van helye, amelyet a katonai ügyész, illetve **III.r.** vádlott az ítélet kézbesítésétől számított 8 (nyolc) napon belül jelenthet be.

I n d o k o l á s:

A Fővárosi Törvényszék Katonai Tanácsa a 2014. március 5. napján kihirdetett 43(III.)Kb.2042/2013/48. számú ítéletével **I.r., II.r. és III.r.** vádlottakat bűnösnek mondta ki, a Btk.348.§ (1) bekezdésébe ütköző, de a (2) és (4) bekezdései szerint minősülő szolgálatban gondatlanságból elkövetett kötelességszegés vétségében, és mindhárom vádlottat megrovásban részesítette. Rendelkezett az eljárás során lefoglalt tárgyakról, és a vádlottakat külön-külön kötelezte 53.150,- ft bűnügyi költség megfizetésére.

A tárgyaláson a katonai ügyész a nyilatkozattételre három napi gondolkodási időt tartott fenn, majd a törvényes határidőn belül fellebbezést jelentett be, mindhárom vádlott terhére súlyosítás, pénzbüntetés kiszabása érdekében. Az **I.r., II.r. és III.r.** vádlottak, valamint a **III.r.** vádlott védője felmentés érdekében jelentettek be fellebbezést.

A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség BF.317/2014/1. számú átiratában arra tett indítványt, hogy a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét változtassa meg, melynek keretében a vádlottakat a Btk.438.§ (1) bekezdésébe ütköző, de a (2) bekezdésre figyelemmel a (4) bekezdés szerint minősülő gondatlanságból elkövetett kötelességszegés vétségében mondja ki bűnösnek, majd a vádlottakkal szemben a Btk.33.§ (4) bekezdésének és 50. §-nak alkalmazásával pénzbüntetést szabjon ki. Indítványozta, hogy a másodfokú bíróság a három vádlottat egyetemlegesen kötelezze 128.881,- ft

bűnügyi költség megfizetésére. Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét hagyja helyben. Kifejtette azon álláspontját, hogy a hatályon kívül helyezés utáni megismételt eljárásban a Be.403.§ (5) bekezdése alapján csak az alapeljárásban felmerült bűnügyi költséget viselhetik a vádlottak, továbbá utalt arra, hogy a vádlottakkal szemben az elbírálás idején hatályos büntető törvényt kell alkalmazni.

Az I.r. vádlott a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsánál előterjesztette fellebbezésének részletes, írásbeli indokolását, amelyben arra tett indítványt, hogy a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét helyezze hatályon kívül, őt mentse az ellene emelt vád alól, illetve a szüntesse meg a vele szemben folyamatban lévő büntetőeljárást. Indítványainak alátámasztásaként arra hivatkozott, hogy hátrányos helyzetbe került a büntetőeljárás során azáltal, hogy az ügyészség a nyomozás során az általa és védője által előterjesztett indítvány alapján a mobilszolgáltatóktól a cellainformációt nem szerezte be, és ez a lehetősége már megszűnt. Kifejtette azon határozott álláspontját, hogy a mobiltelefont nem a fogvatartott hozta be a bv.intézetbe, erre utal az is, hogy a fogvatartott olyan időben is kezdeményezett telefonhívást arról, amikor ténylegesen a ... Rendőrkapitányság fogdájában volt. Ezen túlmenően a rendőrségi fogdán készült letéti jegyzőkönyv nem felel meg a jogszabályi előírásoknak. A ... Büntetés-végrehajtási Intézetben a fogvatartott először egyedül volt elhelyezve egy zárkában, mégsem kezdeményezett telefonhívást. Az I.r. vádlott beadványában tehát az elsőfokú bíróság bizonyítékokat értékelő tevékenységét vitatta.

A III.r. vádlott védője a nyilvános ülésen megtartott perbeszédében kifejtette azon álláspontját, hogy a megismételt elsőfokú eljárásban nem érvényesült az az elv, hogy a kétséget kizáróan nem bizonyított tény nem értékelhető a vádlott terhére. Ellentmondó nyilatkozatok álltak a bíróság rendelkezésére a telefon bekerülésével kapcsolatban. Maga a fogvatartott is eltérő vallomásokot tett és társai is úgy nyilatkoztak, hogy lehet telefont vásárolni a bv. intézetben. Ezt alátámasztotta az adott telefonhívás forgalmazásáról készült lista. A védői álláspont szerint elég homályos rész a vádlottnak a rendőrségi fogdán történt befogadása, és az ottani letételezés. Ennek megkérdőjelezhető a szabályszerűsége. Nem lehetett volna forgalmazás az adott telefonról, ha a rendőrségi fogdában minden szabályszerűen történt. A büntetés-végrehajtási intézetben a három vádlott egymástól függetlenül ellenőrizte a fogvatartottat, tehát három szűrőn is átment. Ezért a védő elsődlegesen védence bizonyítottság hiányában történő felmentésére, másodsorban az elsőfokú ítélet helybenhagyására tett indítványt.

Az I.r. vádlott a saját védelmében tett nyilatkozatában változatlanul fenntartotta a felmentés érdekében bejelentett fellebbezését, és úgy nyilatkozott, hogy nem bűnös, alaposan végezte a munkáját.

A II.r. vádlott saját védelmében szintén úgy nyilatkozott, hogy nem érzi magát bűnösnek. Az ügyészség mulasztásaként rótta fel, hogy a szükséges kamerafelvételeket nem szerezték be, kérte felmentését.

A katonai ügyész, a vádlottak, valamint a III.r. vádlott védője által bejelentett fellebbezések folytán a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa az elsőfokú ítéletet és az azt megelőző bírósági eljárást a Be.348.§ (1) bekezdésében foglaltak alapján teljes terjedelmében felülbírált.

A felmentésre irányuló vádlotti és védői fellebbezések alaposak.

Az ítéltábla katonai tanácsa a felülbírálat során megállapította, hogy az elsőfokú bíróság tárgyalása során az eljárási szabályokat betartotta.

A Budapesti Katonai Ügyészség a B.VIII.89/2010. számú vádiratában **I.r.**, **II.r.** és **III.r.** vádlottakat a Btk.348.§ (1) bekezdésébe ütköző, de a (4) bekezdés (I) fordulata szerint minősülő és büntetendő szolgálatban gondatlanságból elkövetett kötelességszegés vétségével vádolta. A Fővárosi Törvényszék Katonai Tanácsa a 2012. november 8. napján kihirdetett Kb.II.79/2010/27. számú ítéletével az I.r., II.r. és III.r. vádlottakat egyaránt bűnösnek mondta ki a Btk.348.§ (1) bekezdésébe ütköző, de a (2) és (4) bekezdés szerint minősülő szolgálatban gondatlanságból elkövetett kötelességszegés vétségében, és ezért őket egyenként 100 napi tétel, napi tételenként 750,- ft, összesen 75.000,- ft pénzbüntetésre ítélte. Rendelkezett a pénzbüntetések meg nem fizetése esetére szabadságvesztésre történő átváltoztatásukra, az eljárás során lefoglalt tárgyakról, valamint a felmerült bűnügyi költség viseléséről.

Ezt az ítéletet a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa a 2013. szeptember 4. napján kelt 6.Kbf.102/2012/6. számú végzésével mindhárom vádlott tekintetében hatályon kívül helyezte, és az elsőfokú bíróságot új eljárásra utasította, azzal, hogy a megismételt eljárást a Fővárosi Törvényszék Katonai Tanácsának másik tanácsa folytassa le. A megismételt eljárásra vonatkozóan a másodfokú bíróság azt az iránymutatást adta, hogy az elsőfokú bíróságnak, ismételten ki kell hallgatni a vádlottakat és a tanúkat, mely során meg kell állapítani, hogy a vádlottak a személymotozásra vonatkozó szabályok szerint jártak-e el. Meg kell vizsgálni, hogy lehetséges volt-e ... fogvatartottnak rendőrségi őrizete alatt telefonálni, miként lehetséges, hogy ebben az időben telefonján forgalmazás történt. Ezen túlmenően be kell szerezni a ... Rendőrkapitányságtól ezen jegyzőkönyv eredeti példányát, amely ... letéti tárgyaival összefüggésben készült. A jegyzőkönyv elkészítésével, illetve azzal a körülménnyel kapcsolatban, hogy lehetséges volt-e, hogy őrizete alatt ... a telefont magánál tartsa és azt használja, ismételten ki kell hallgatni a rendőr tanúkat.

Az elsőfokú bíróság a tényállást mérlegelési jogkörében állapította meg, ennek során a szükséges és - a bekövetkezett időmúlásra figyelemmel - a még lehetséges bizonyítási eljárást lefolytatta, az általa megismert bizonyítékokat értékelte és indokolási kötelezettségének is eleget tett. A lehetőséghez képest eleget tett a hatályon kívül helyező végzésben előírt iránymutatásban foglaltaknak. Az I.r., II.r. és III.r. vádlottak a megismételt eljárásban megtartott tárgyaláson vallomást tettek és valamennyiben tagadták a terhükre rótt bűncselekmény elkövetését. Védekezésükben egyaránt arra hivatkoztak, hogy pontosan, az előírásoknak megfelelően végezték el ... fogvatartott motozását, ruházatának átvizsgálását. Mindhárman vitatták, hogy a vádban írt mobiltelefont tartozékaival együtt a fogvatartott a befogadáson, majd kétszeri zárkába helyezés során bevihette volna végül az elhelyezési körletébe, és ott azzal telefonálhatott volna. Álláspontjuk szerint a fogvatartott végleges elhelyezési körletében jutott hozzá a mobiltelefonhoz. Az elsőfokú bíróság a vádlottak védekezését illetően igen részletes bizonyítási eljárást folytatott le. Ennek során nagyszámú tanút hallgatott ki, okiratokat szerzett be, idézte a tárgyalásra a nyomozati szakban szakvéleményt előterjesztő igazságügyi informatikai és hírközlési szakértőt. Ítélete 4. oldal 2. bekezdésétől a 8. oldal 5. bekezdéséig értékelte az általa megismert bizonyítékokat, indokolási kötelezettségének eleget tett. **szakértő1** igazságügyi informatikai és hírközlési szakértőnek a tárgyaláson történő meghallgatásával megválaszolásra került a telefon adattartalmának megvizsgálásával, hogy hogyan található telefonhívás a vádlott telefonjáról, amikor ő abban az időben már a rendőrség őrizetében volt, sőt befogadása is megtörtént. Az informatikai szakértő álláspontja szerint erre a fogvatartott telefonjának belső órája beállítatlansága, a hivatalos időtől való eltérése jelent magyarázatot. A hívások időpontját illetően tehát álláspontja szerint kizárólag a szolgáltató által adott híváslistában írt időpontok fogadhatóak el. Az elsőfokú katonai tanács a tárgyaláson előterjesztett bizonyítási indítvány elutasításának is megfelelő indokát adta.

Észlelte azonban a másodfokú bíróság, hogy a III.r. vádlott személyi körülményeiben változás állt be. Ezért a rendelkezésre álló személyügyi parancs alapján a III.r. vádlott személyi körülményeit annyiban egészíti ki, hogy: „Ezen vádlott szolgálati viszonya közös megegyezéssel 2014. március 31-i hatállyal megszűnt.”

Észlelte továbbá a másodfokú bíróság, hogy az elsőfokú katonai tanács által rögzített történeti tényállás a Be.351.§ (2) bekezdés d) pontja alapján megalapozatlan, mert az elsőfokú bíróság a megállapított tényekből további tényre helytelenül következtetett. Az elsőfokú katonai tanács által megállapított tényállás 3. oldal 2. bekezdése ugyanis azt tartalmazza, hogy a fogvatartott személymotosát és zárkába helyezését **I.r. vádlott** végezte, aki figyelmetlensége miatt az eldugott telefont és SIM-kártyát nem találta meg. A következő bekezdés pedig azt tartalmazza, hogy a II. r. és III.r. vádlottak mindketten külön-külön átvizsgálták ... fogvatartott ruházatát és holmiját, azonban figyelmetlenségük miatt ők sem találták meg sem a mobiltelefont, sem a SIM-kártyát. A katonai tanács tehát nem rögzítette, hogy a vádlottak ... fogvatartott motozása, illetve ruházatának átvizsgálása során figyelmetlenségükből adódóan mit mulasztottak el, milyen kötelességszegő magatartást tanúsítottak, hanem pusztán a tárgyak meg nem találásából következtetett vissza. Még a figyelmetlenség megállapítására is elsősorban a vádlottak szolgálati tevékenységének vizsgálatával, az általuk elvégzett szolgálati tevékenységnek az arra vonatkozó előírásokkal történő összevetésével lehet eljutni. Ilyen megállapítást azonban a tényállás nem tartalmaz. A Be.352.§ (1) bekezdés b) pontja alapján a másodfokú bíróság a helyes ténybeli következtetés levonásával az elsőfokú ítélet tényállása 3. oldal 2. és 3. bekezdéséből a vádlottak figyelmetlenségére utaló kifejezéseket, továbbá a tényállás a 3. oldal 4. bekezdésében írtakat mellőzi.

Az elsőfokú bíróság által megállapított és a másodfokú bíróság által ekként kiegészített, illetve helyesbített tényállás már megalapozott, mentes a Be.351.§ (2) bekezdésében írt hiányosságoktól, ezért azt a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa felülbírálata alapjául elfogadta.

Az elsőfokú katonai tanács tévedett, amikor az általa lefolytatott bizonyítási eljárást követően a vádlottak bűnösségére vont le következtetést.

A Budapesti Katonai Ügyészség a B.VIII.89/2010. számú vádiratában mindhárom vádlottat a Btk.348.§ (1) bekezdésébe ütköző, de a (4) bekezdés I. fordulata szerint minősülő és büntetendő szolgálatban gondatlanságból elkövetett kötelességszegés vétségével vádolta. Az elsőfokú katonai tanács a vádlottak bűnösségét a Btk.348.§ (1) bekezdésébe ütköző, de a (2) és (4) bekezdés szerint minősülő szolgálatban gondatlanságból elkövetett kötelességszegés vétségében állapította meg. Az adott bűncselekményt azt követi el, aki ő, ügyeleti vagy egyéb készenléti szolgálatban elalszik, szeszestalt fogyaszt, rendeltetési helyét elhagyja vagy a szolgálat ellátására vonatkozó rendelkezést más módon súlyosan megszegi. A (2) bekezdésben foglaltak szerint a cselekmény súlyosabban minősül, ha a szolgálatra jelentős veszélyével jár. A (4) bekezdésben foglaltak szerint a (2) bekezdés esetén a bűncselekmény gondatlanságból történő elkövetése is büntetendő.

Nem kétséges, hogy mindhárom vádlott esetében kizárólag az adott bűncselekmény 4. fordulata, a szolgálat ellátására vonatkozó rendelkezés más módon súlyosan történő megszegése jöhet szóba. A súlyosan történő megszegés arra utal, hogy ezen elkövetési magatartás megállapítására akkor van lehetőség, a cselekmény akkor valósít meg bűncselekményt, ha a kötelességszegés azonos súlyú az előző három nevesített elkövetési magatartással.

A szolgálat ellátására vonatkozó rendelkezés, amely szabályainak megtartását vagy megszegését vizsgálni kell az adott eljárásban, a ... Büntetés-végrehajtási Intézet parancsnokának 21. sz.

intézkedése, amely fogvatartottak személymotozásának szabályait tartalmazza, továbbá az intézkedés mellékletét képező un. módszertani útmutató a személymotozás végrehajtásáról. Az intézkedés alapján megállapítható, hogy az I.r. vádlottra mint hivatali munkaidőn túli befogadást végző biztonsági tiszt által motozással megbízott körletfelügyelőre részben eltérő szabályok vonatkoznak mint a körleten történő befogadást végző II.r. és III.r. vádlottakra. Az intézkedés 2.a. és b. pontjai szerint mindhárom esetben motozást kell elvégezni. A 7/A. pont szerint el kell venni minden olyan tárgyat, amit jogtalanul tart magánál, különös figyelmet kell fordítani a biztonságra veszélyes tárgyakra. Nem kétséges, hogy a mobiltelefon a büntetés-végrehajtási intézetben ilyennek minősül. A módszertani útmutató tartalmazza 1. pont alatt az általános szabályokat. A II.r. és III.r. vádlottak következetes vallomásaiból, melyet egyébként alátámaszt az érintett fogvatartott vallomása is, az állapítható meg, hogy a II.r. és III.r. vádlottak az intézkedésben és a módszertani útmutatóban foglaltaknak megfelelően végezték a motozást. A fogvatartott elmondása szerint a kérdéses időben a zoknijában volt elhelyezve a mobiltelefon. Ezen körülménnyel kapcsolatban további adat nem áll rendelkezésre, azonban a módszertani útmutatóban foglaltak szerint a motozást végrehajtó személy megítélése szerint utasítja a fogvatartottat a cipő, zokni levételére, amelyet átvizsgál. Megállapítható tehát, hogy a körleten történő elhelyezés előtti motozásnál nincs kötelező szabály a cipő és a zokni levételére, ennek el nem végzése a II.r. és III.r. vádlottaknak köteleességszegésként nem róható fel. Annál is inkább nem tehetőek ezért felelőssé, mert mindkét vádlott hivatkozott arra is, hogy a fogvatartottat technikai eszközzel is vizsgálták, így szükségszerűen fémkereső kapun is át kellett haladnia. A III.r. vádlott előadása szerint ezen túlmenően kézi fémkeresőt is használt. A módszertani útmutató az 5. oldal utolsó előtti bekezdésében külön szabályokat állapít meg, a hivatali munkaidőn túli befogadás vonatkozásában. Ezen bekezdés első mondata azt tartalmazza, hogy a fogvatartott beléptetéséért, a motozás végrehajtásáért a biztonsági tiszt a felelős. Tehát az ő ellenőrzése mellett hajtotta végre az I.r. vádlott a fogvatartott ellenőrzését. Nem kétséges, hogy kapukeretes fémkereső berendezés igénybevételére sor került, hiszen anélkül az intézet területére történő belépés sem történhet meg. A biztonsági tiszt nyomozás során tett vallomása szerint a biztonság kedvéért többször is átküldték a fémkereső kapun a fogvatartottat. **tanúl** biztonsági tiszt, az I.r. vádlott, valamint a fogvatartott vallomása szerint is a befogadó zárkában a ruházat teljes levételével egybekötve került végrehajtásra a motozás. A fogvatartott szerint őt teljesen meztelenre vetkőztették, ennek ellenére nem találták meg ruházatában, zoknijában a telefont. Ellentétes tartalmú nyilatkozatok álltak rendelkezésre abban a tekintetben, hogy kézi fémkereső berendezés a befogadó helyiségben rendelkezésre állt-e, illetve, hogy illet ruházat átvizsgálása során használt-e az I.r. vádlott, azonban az időmúlásra figyelemmel ez a körülmény már kétséget kizáróan nem tisztázható, a kétség az I.r. vádlott terhére nem értékelhető. Összességében a vádlottaknak a nyomozás során, illetve a tárgyaláson tett vallomásait, ... fogvatartottnak a nyomozás során tett első vallomását, valamint a tárgyalás során tett vallomását, továbbá **tanúl** biztonsági tisztnek a vallomásait értékelve az állapítható meg, hogy az I.r., II.r., és III.r. vádlottak a fogvatartott személymotozásának szabályairól szóló 21. sz. intézetparancsnoki intézkedésben, valamint a mellékletét képező módszertani útmutatóban foglaltakat a fogvatartott motozása során betartották. Olyan szintű mulasztást semmiképpen sem követek el, amely megalapozhatná a vádiratban terhükre rótt bűncselekmény elkövetését, erre vonatkozó konkrét adat a bizonyítási eljárás során nem merült fel.

Ezért a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta és **I.r., II.r. és III.r. vádlottakat** a Be.6.§ (3) bekezdés a) pontjára figyelemmel, a Be.331.§ (1) bekezdése alapján az ellenük szolgálatban gondatlanságból elkövetett köteleességszegés vétsége miatt emelt vád alól - bűncselekmény hiányában - felmentette.

A Fővárosi Törvényszék Katonai Tanácsának az eljárás során lefoglalt tárgyakra vonatkozó rendelkezései törvényesek, ezért azokat a másodfokú bíróság - helyes indokai alapján - helybenhagyta.

A másodfokú bíróság a vádlottak felmentésére figyelemmel a Be.339.§ (1) bekezdése alapján úgy rendelkezett, hogy az eljárás során felmerült bűnügyi költséget az állam viseli.

A Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsának ítélete a Be.372.§ (1) bekezdésén, míg a fellebbezés lehetőségére vonatkozó felhívás a Be.386.§ (1) bekezdés c) pontján alapszik.

Budapest, 2015. március 25.

Dr. Ruzsás Róbert hb. dandártábornok s.k. a tanács elnöke, Dr. Mészáros László hb. ezredes s.k. előadó bíró, Dr. Török Zsolt hb. ezredes s.k. szavazó bíró